7.6.2022
MML 50929/00 04 00/2022

Eduskunnan ympäristövaliokunta

YmV@eduskunta.fi

MAANMITTAUSLAITOKSEN ASIANTUNTIJALAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAIKSI KIINTEÄN OMAISUUDEN JA ERITYISTEN OIKEUKSIEN LUNASTUKSESTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA, HE 71/2022 VP

Maanmittauslaitos kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä Eduskunnalle laiksi kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta. Maanmittauslaitos esittää asiassa seuraavaa.

Maanmittauslaitos on osallistunut lunastuslain uudistamiseen, jota on tehty oikeusministeriön johdolla jo vuodesta 2015. OM:ön julkaisussa, mietintöjä ja lausuntoja 2019:12 lunastuslain korvausperusteiden tarkistamisesta on korvausperusteiden modernisoinnin ohella lisäksi käsitelty lunastuslupamenettelyssä tapahtuvaa asiakirjojen tiedoksiantoa, asianosaisten ja muiden tahojen kuulemista sekä lunastuslupamenettelyssä annettavan päätöksen tiedoksiantoa. Näistä jälkimmäisestä kolmesta asiasta on kysymys esillä olevassa hallituksen esityksessä.

Tiedoksiannossa ja kuulemisessa on alettu hyödyntää viranomaisen sähköistä ilmoitustaulua, johon on liittynyt hallintolain vuoden 2020 alussa voimaan tullut 62 ja 62 a §:n muutos yleistiedoksiannosta ja julkisesta kuulutuksesta. (ks. HE 239/2018 vp. sivut 20–23) Kysymys on ollut digitalisaation edistämisestä konkreettisin lainsäädäntötoimin, mikä on Maanmittauslaitoksen omien hallintolupa- ja kiinteistötoimitusprosessien sujuvuuden lisäämisen kannalta kannatettava ja myönteinen kehityssuunta. Osaltaan on kysymys myös Maanmittauslaitoksen toiminnan tuottavuuden paranemisesta.

Lunastuslupaviranomaisen ja kuntien viranomaisten verkkosivuilla yleisessä tietoverkossa lunastusluvan dokumenteista ja luvan käsittelystä, kuten asianosaisten kuulemiskokouksesta, tiedottaminen, sujuvoituu ja tehostuu, kun aletaan hyödyntää myös pakkolunastuksissa sähköisiä kanavia. Maanmittauslaitoksen kannalta tämä mahdollistaa resurssien säästöä ja siten resurssien kohdentamista muihin, oleellisiin ihmis- ja ns. aivotyötä vaativiin vaativampiin tehtäviin. Sanomalehtikuulutukset ja virallisessa lehdessä tiedottaminen ovat väistymässä vähitellen, kuitenkin molempien jäädessä yhä täydentäväksi ja toissijaiseksi tiedotuskanavaksi lunastuslupa-asioissa.

Maanmittauslaitos näkee tässä yhteydessä oikeaksi vielä korostaa sitä, että tiedoksianto ja tiedottaminen lunastuslupa-asioissa on tapahtuva ennen muuta Maanmittauslaitoksen viranomaisverkkosivuilla ja asianomaisen kunnan verkkosivuilla. Jos lunastusluvan hakijana Maanmittauslaitokselta on esimerkiksi yksityinen sähkön- tai voimansiirtoon erikoistunut yhtiö, tiedottaminen sähköisellä ilmoitustaululla lunastusluvasta tai kuulemiskokouksesta tehdään nimenomaisesti Maanmittauslaitoksen ja asianomaisen kunnan verkkosivuilla yleiseen tietoverkkoon.

Allekirjoitettu sähköisesti
Markkula Markku (6.6.2022 07:48:12)

Todisteellinen tiedoksianto jokaiselle kiinteistön osaomistajalle lunastusluvasta lisää viranomaisen työtä. Maanmittauslaitos kannattaa sitä, että kuulemiskokousmenettelyn kautta raskasta tiedottamisvelvoitetta nyt voidaan osittain keventää. Sama koskee lunastuslain 72 d §:n tilanteita. Siirtyminen tiedottamiseen sähköisen viestin lähettämiselle on tavoiteltavaa kaikkien asianosaistahojen ollessa kysymyksessä.

Maanmittauslaitos kannattaa lunastuslain muuttamista esitetyllä tavalla. Sikäli kuin on mahdollista nopealla aikataululla, nauhamaisiin lunastuksiin sovellettava lunastuslupamenettely yhteiskuulemisineen olisi tulevassa laissa ulotettava myös mahdollisiin muihin samantyyppisiin ns. massalunastuksiin, jossa on suuri määrä omaisuuden luovuttajia.

Allekirjoitettu sähköisesti
Maanmittausneuvos Markku Markkula

TIEDOKSI Maa- ja metsätalousministeriö